

5.02. – Katecheza 23: Jak ochrzcić dziecko w niebezpieczeństwie śmierci?

Wydana po Soborze Watykańskim II księga liturgiczna zawierająca obrzędy chrztu dzieci, oprócz liturgii chrztu udzielanego w kościele przez kapłana lub diakona, posiada także opis celebracji chrztu, który może udzielić każdy człowiek. Rozdział V Obrzędów chrztu dzieci dostosowanych do zwyczajów diecezji polskich nosi tytuł „Chrzest dzieci w niebezpieczeństwie lub w obliczu śmierci, gdy brak kapłana i diakona”.

W niebezpieczeństwie śmierci, gdy brakuje właściwego szafarza sakramentu może ochrzcić każdy człowiek. Takie sytuacje bardzo często zdarzają się w krajach misyjnych oraz w szpitalach. Dlatego wydaje się czymś bardzo ważnym, aby personel medyczny, a zwłaszcza wierzący lekarze i pielęgniarki, potrafili udzielić sakramentu chrztu w obliczu śmierci dziecka. Tę umiejętność powinni posiadać wszyscy wierzący rodzice. Warto zatem poznać tę możliwość udzielania chrztu w określonej jako niebezpieczeństwo śmierci.

Pierwszą i podstawową sprawą jest wzbudzenie w sobie intencji spełnienia tego, co czyni i naucza Kościół w odniesieniu do sakramentu chrztu. Następnie stosuje się obrzęd skrócony udzielania chrztu w niebezpieczeństwie śmierci. W takiej sytuacji odmawia się najpierw wyznanie wiary (może to być Skład Apostolski) i następnie polewa dziecko wodą, wypowiadając formułę chrztu: „N., ja ciebie chrzczę w imię Ojca i Syna, i Ducha Świętego”. W niektórych okolicznościach można opuścić nawet wyznanie wiary. Rubryki liturgiczne zalecają, aby w miarę możliwości udzielać chrztu w niebezpieczeństwie bliskiej śmierci, w obecności jednego lub dwóch świadków.

Potem rodzice otrzymują zaświadczenie o chrzcie w szpitalu, które będzie potrzebne w parafii pochodzenia dziecka. Dziecko zostaje wpisane w księgę chrztów w swojej rodzinnej parafii, a obrzędy, których nie było w szpitalu zostają uzupełnione na Mszy świętej w parafii, po uprzednim umówieniu z księdzem proboszczem.

Należy pamiętać jednak, że gdy jest udzielony taki chrzest (tzw. chrzest z wody) to, gdy niebezpieczeństwo minie należy go uzupełnić w kościele o takie elementy jak: znak krzyża, egzorcyzmu, namaszczenia Krzyżmem świętym, nałożenie białej szaty, przekazanie światła i błogosławieństwo. I tego może dokonać tylko szafarz zwyczajny.

Gdy wierzący rodzice chrzczą swe umierające dziecko, to wyznają wiarę w Boga, który w Jezusie Chrystusie daje wieczne życie, i wprowadzają je do wspólnoty, która w Jezusie Chrystusie łączy żywych i umarłych.

Gdy zastosowano skrócony obrzęd chrztu, bywa tak w sytuacji bezpośredniego niebezpieczeństwa utraty życia, a więc szafarz, opuszczając inne obrzędy, położył jedynie głowę dziecka wodą i wypowiedział formułę chrzcielną, dziecko jest ważne ochrzczone. Zaś w wypadku wczesnej śmierci staje bez grzechu przed Panem Bogiem.